

ข้าว

ชื่อไทย : ข้าว

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : RICE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Oryza sativa*

โดย นายพหล รักสำราจ

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมระบบการผลิตข้าว

โทร : 02-9406100

ต้นทุน/ผลตอบแทน/กลุ่ม					
รายการ	ต้นทุน ผันแปร	ต้นทุน คงที่	ต้นทุน ต่อไร่	ต้นทุน ต่อ กก.	ผลผลิต (กก.ต่อไร่)
นาปี (59/60)	3,156.20	767.16	3,923.96	9.319	421
นาปรัง (ปี 61)	3,809.06	1,030.26	4,839.32	7.6	666

สถิติการผลิต *						
รายการ	นาปี			นาปรัง		
	58/59	59/60	60/ 61	59	60	61
จำนวนผู้ปลูก (ล้านครัวเรือน)	3.70	3.71	3.711	0.28	0.52	0.84
พื้นที่ปลูก (ล้านไร่)	58.06	58.43	59.233	6.06	9.80	12.840
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	419	435	421	623	653	666
ผลผลิตรวม (ล้านตัน)	24.31	25.41	24.939	3.78	6.40	8.553

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี 2560/61
มีเป้าหมายเพื่อให้อุปทานสมดุลกับอุปสงค์ ที่ปริมาณ 33.16 ล้านตันข้าวเปลือก แบ่งออกเป็น
นาปี ปริมาณการผลิต 25.4 ล้านตัน และนาปรัง ปริมาณการผลิต 7.76 ล้านตัน

ราคาข้าวเปลือกเจ้า ความชื้น 15 % ที่เกษตรกรขายได้ (บาท/เกวียน) *												
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2559	7,663	7,900	7,773	7,727	8,074	8,452	8,670	8,735	7,999	7,487	7,057	7,272
2560	7,517	7,358	7,478	7,551	7,664	8,195	8,84	7,776	7,632	7,358	8,028	8,223
2561	7,804	7,600	7,635	7,838	8,018	7,979	7,541	7,493	7,563	7,641	8,004	8,042

ร้อยละผลผลิตข้าว ปีการเพาะปลูก 2561/62																	
ฤดูกาล ผลิต	2561											2562					
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
นาปี								3.15	6.25	8.47	63.83	12.92	3.49	1.23	0.30	0.36	
นาปรัง 60		10.41	29.82	28.52	15.38	6.25	5.19	2.44	1.27	0.45							

ส่งออก *			ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย *			นำเข้า *		
ปี	ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ได้เปรียบ	ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย *		ปี	ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
59	9.88	154,433	● ข้าวไทยโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิได้รับการยอมรับว่าเป็นข้าวคุณภาพดี			59	14.63	339
60	11.63	174,506	เสียเปรียบ			60	19.50	472.49
61 (มค.-ตค.)	9.049	140,031	● ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง			61 (มค.-ตค.)	12.06	318
ข้อมูลเดือนธันวาคม 2561						ข้อมูลเดือนธันวาคม 2561		
ประเทศคู่ค้าของไทย* ปริมาณ (ล้านตัน)			ประเทศผู้ผลิตสำคัญ ** ผลผลิต (ล้านตันข้าวสาร)			ประเทศผู้นำเข้าสำคัญของโลก* ผลผลิต (ล้านตันข้าวสาร)		
1. เบนิน	0.933	(13.06%)	1. จีน	143.58		1. จีน	5.0	
2. อินโดนีเซีย	0.736	(10.30%)	2. อินเดีย	111		2. ไนจีเรีย	2.4	
3. ฟิลิปปินส์	0.704	(9.87%)	3. อินโดนีเซีย	37.3		3. สหภาพยุโรป	2.0	
4. จีน	0.537	(7.54%)	4. บังคลาเทศ	34.5		4. ฟิลิปปินส์	1.8	
5. แอฟริกา	0.416	(5.83%)	5. เวียดนาม	29.069		5. ไอเวอรีโคสต์	1.456	
ข้อมูลเดือน ส.ค. 2561			6. ไทย	20.70		6. อิหร่าน	1.4	
			ข้อมูลเดือน ส.ค. 2561			ข้อมูลเดือน ส.ค. 2561		

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกข้าว และมีพันธุ์ข้าวที่หลากหลายเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ 2. สามารถปลูกข้าวได้ตลอดทั้งปี ทั้งข้าวนาปีและนาปรัง จึงมีผลผลิตออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง 3. ประเทศไทยมีผู้ประกอบการที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการแปรรูปสภาพและการส่งออกสูง ทำให้สามารถผลิตข้าวคุณภาพดี ส่งออกตามความต้องการของแต่ละประเทศได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาระบบชลประทานยังมีข้อจำกัด 2. ประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรต่ำ เนื่องจากพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน และสภาพดินมีปัญหาเสื่อมโทรม เกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี การกระจายเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีไปสู่เกษตรกรไม่ทั่วถึง เกษตรกรใช้เทคโนโลยีการผลิตไม่เหมาะสม มีต้นทุนการผลิตสูง 3. การนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติมีน้อย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดพื้นที่ปลูกข้าวที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินการตามนโยบายและมาตรการได้ตามเป้าหมาย 2. ส่งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาข้อมูลประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดของประเทศจีน เวียดนาม 3. เพิ่มระบบชลประทานให้เพียงพอกับพื้นที่การเกษตร 4. เพิ่มขีดความสามารถของภาครัฐในการผลิตหรือจัดหาเมล็ดพันธุ์ดี 5. ปรับโครงสร้างการผลิตในประเทศ เพื่อรองรับการปรับตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 6. ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการผลิตข้าว GAP อย่างเป็นระบบทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารที่มีสัญลักษณ์ Q เช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวอินทรีย์ 7. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีในการผลิตอย่างเหมาะสม

